

Luonnontuotealan tutkimus- ja kehittämistyötä Lukessa

Luonnontuotealan mahdollisuudet ja kasvu Pohjois-
Pohjanmaalla -info- ja keskustelutilaisuus, Oulu 15.3.2016

Marika Laurila, Luonnonvarakeskus (Luke)

Luonnonsienten viljelyä edistäviä hankkeita Lukessa

- Tavoitteena kehittää Suomen oloihin sopivia sientenviljelymenetelmiä ulkokasvatusolosuhteisiin
- Kehitetään edullisia matalan teknologian menetelmiä, jotka eivät vaadi suuria laite- yms. investointeja
- Keskeisinä lajeina lahottajasienet, joiden kasvualustoina voidaan hyödyntää metsä- ja maatalouden sivuvirtoja
- Myös puiden juurisienten kasvuun mahdollista vaikuttaa esimerkiksi metsänhoitotavoilla
- Sienten viljelyn tai puoliviljelyn kytkeminen metsänhoitokäytäntöihin voi olla taloudellisesti merkittävä mahdollisuus metsänomistajalle

Raharääseikkö – Pakurinviljelyhanke 2012-2014

- Pakurikäävän (*Inonotus obliquus*) viljelyn, laadunvalvonnan ja tuoteturvallisuuden kehittäminen
- Myynti- ja markkinointiverkoston kehittäminen yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Metsätaloudelliselta arvoltaan vähäisten kitu- ja joutomaiden hyödyntämisen edistämistä luonnontuotteiden tuotantoalueina
- Luke (Henri Vanhanen) koordinaattorina, kumppanina Itä-Suomen yliopisto

Raharääseikkö, tuloksia

- Tutkimustuloksia esiteltiin Luonnontuotealan tutkimusseminaarissa 11.11.2015 Kuusamossa
- Lupaavia tuloksia viljelykokeista:
<http://www.metla.fi/tapahtumat/2015/luonnontuote/Laine3.pdf>
- Yksinkertainen ja edullinen menetelmä laadun varmistukseen (bioaktiivisuuden testaus pakurin vesiuutteesta):
<http://www.metla.fi/tapahtumat/2015/luonnontuote/Marnila.pdf>
- Pakuritutkimusten tulokset olleet tukena uudelle start up-yritykselle Suomen Pakuri Oy:lle
  - toiminta kattaa pakurin koko tuotantoketjun metsästä kuluttajalle, sekä palveluja metsänomistajille

Sienten viljely biotalouden toimenpiteenä (SieVi) 2016-2018

- Kehitetään malleja sienten puoliviljelyyn ja aktiiviljelyyn ulkokasvatusolosuhteissa hyödyntäen edullisia matalan teknologian menetelmiä.
- Keskitytään korkean arvon omaavien erikoissienten (esim. pakuri-, lakka- ja pöckelökääpä) tuotannon ja jalostuksen kehittämiseen kasvaville Aasian markkinoille.
- Luke (Henri Vanhanen) koordinoi, kumppanina Itä-Suomen yliopisto

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

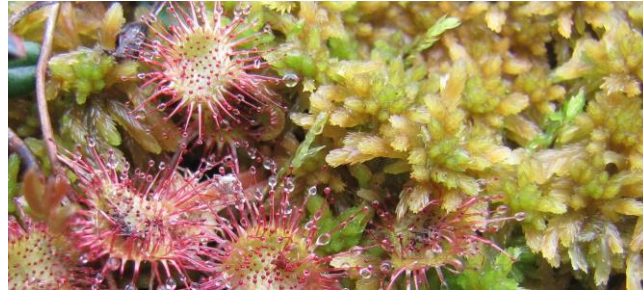
Luke
LUONNONVARAKESKUS

Satomallinnusta herkkutatille ja muille ruokasienille (Luke, Joensuu)

- Itä-Suomen kuusikoissa on tutkittu eri metsänkäsittelytapojen vaikutusta herkkutatien ja muiden ruokasienten satoihin
- Herkkutatilla (*Boletus edulis*) suurimmat sadot saatiin juuri ennen puuston ensiharvennusta (ikä 25-30v, tiheys 25 m²/ha)
- Rouskuilla ja kauppasienillä kokonaisuudessaan paras sato oli hieman vanhemmissa kuusikoissa
- Hyvässä sienimetsässä sienisadon osuus metsiköstä saatavista diskontatuista (3%) nettotuloista oli 25%
- Julkaisu tutkimustuloksista: Tahvanainen V., Miina J., Kurttila M. & Salo K. (2016) Forest Ecol. Manag. 362: 79–88.

Suokasveista uusia elinkeinomahdollisuuksia (SUOKAS) 2015-2017

- Tavoitteena on aktivoida toimijoita soiden uusiutuvan kenttäkerroskasvillisuuden hyödyntämiseen luonnontuotteina ja monipuolistaa keruutuotteiden kaupallista valikoimaa.
- Suokasvit toimivat hankkeen kärkenä, minkä ohella edistetään myös muiden luonnontuotteiden keruutoimintaa, jatkojalostusta ja markkinointia yhteistyössä muiden luonnontuotealan kehittäjien kanssa.
- Luke koordinoi, kumppanina Oulun 4H-yhdistys

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

SUOKAS-hankkeen toimenpiteitä

1. Kartoitetaan soiden kasvilajien kaupallista käyttöä Suomessa ja ulkomailla sekä hyödyntämispotentiaalia mm. käymällä läpi alan tutkimusjulkaisuja
2. Potentiaalisimmille lajeille etsitään käyttösovellus- ja jatkojalostusmahdollisuuksia, kartoitetaan yrityksistä kysyntää eri keruukasveille sekä kiinnostusta jatkojalostukseen ja tähän liittyviä kehittämis- ja tutkimustarpeita
3. Aktivoidaan ja kehitetään nykyistä keruutoimintaa

Kiitos!

